

dr hab. sztuki Mieczysław Piróg

Dziedzina, sztuki plastyczne

Dyscyplina, sztuki projektowe

Recenzja rozprawy doktorskiej zatytułowanej "Minimalizm a automatyzacja produkcji - koncepcje struktur dla mebli wycinanych numerycznie", oraz dorobku artystyczno-projektowego mgr Huberta Albertusiaka sporządzona w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, wszczętym przez Radę Wydziału Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie nr WAW-0012-7-12/2018 w dniu 24 września 2018 r.

Podstawa sporządzenia recenzji:

Recenzja została sporządzona na podstawie pisma z dnia 17.03 2022 r. oraz dokumentacją Doktoranta i opinią Promotora, otrzymaną od Sekcji ds. Stopni Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

Otrzymana dokumentacja:

- 1 praca doktorska: „Minimalizm a automatyzacja produkcji - koncepcje struktur dla mebli wycinanych numerycznie" Hubert Albertusiak / PDF + wersja drukowana w oprawie
- 2 CV Hubert Albertusiak / PDF + wersja drukowana
- 3 portfolio 2013-2021 Hubert Albertusiak / PDF
- 4 streszczenie pracy doktorskiej PL / PDF + wersja drukowana
- 5 streszczenie pracy doktorskiej ANG / PDF + wersja drukowana
- 6 wykaz osiągnięć Hubert Albertusiak / PDF + wersja drukowana
- 7 opinia Promotora / PDF + wersja drukowana

Podstawowe informacje o Doktorancie:

Pan Hubert Albertusiak w latach 2006-2010 uczęszczał do Zespołu Szkół Plastycznych w Tarnowie i ukończył naukę w specjalności; reklama wizualna.

W latach 2010-2014 studiował w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego na kierunku architektura wnętrz, studia stacjonarne I stopnia, uzyskując tytuł licencjata.

W kolejnych latach 2014-2016 studiował w Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie na kierunku architektura wnętrz, studia stacjonarne II stopnia, uzyskując tytuł magistra sztuki.

W latach 2016-2019 kontynuował studiowanie w Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie na kierunku architektura wnętrz, studia stacjonarne III stopnia.

W 2018 roku Rada Wydziału Architektury Wnętrz wszczęła przewód doktorski w ramach studiów III stopnia w dyscyplinie sztuki projektowe.

Z dokumentacji Doktoranta wynika, że dominująco zajmuje się projektowaniem i realizacją mebli, w mniejszym stopniu projektowaniem wnętrz mieszkalnych. Współpracował z wieloma firmami projektującymi i realizującymi w zakresie architektury wnętrz, a właściwie mebli. Aktualnie projektowo współpracuje z firmą VZÓR z Warszawy. W latach 2016-2019 pracował na stanowisku laboranta w Laboratorium Modeli i Makiet na Wydziale Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Przez jeden rok samodzielnie prowadził zajęcia w ramach przedmiotu Projektowanie Artystyczne na Wydziale Metali Nieżelaznych Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Od 2021 roku samodzielnie prowadzi zajęcia z przedmiotu Projektowanie Mebli i Elementów Wyposażenia Wnętrz, studia niestacjonarne I stopnia na Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

Prezentacja dorobku projektowego - portfolio:

Autorskie portfolio zawiera zestawienie dokonań i aktywności w latach 2013-2021, które zostały usystematyzowane wg rozdziałów: meble, architektura wnętrz, inne i praca na uczelni. Portfolio zawiera 85 stron / wersja PDF. Po zapoznaniu się z dorobkiem projektowym, można dostrzec dominujące ukierunkowanie doktoranta projektowaniem mebli. Tak też w grupie mebli autor rozpoczyna prezentacją krzesel „Prop 1” i „Prop 2”. Projekty były realizowane w ramach przygotowywanej pracy doktorskiej. Dzięki odpowiednio zaprojektowanej geometrii, możliwe było wytwarzanie ich w jednoetapowym i ekonomicznym procesie frezowania w sklejce i tworzywie sztuczne. Obiekty powstały w latach 2018-2021.

- Stołki „Still 1” i „Still 2” są autorską pracą artystyczno – badawczą. Konstrukcja pierwszego modelu oparta jest na sklejce gr.12 mm, a drugiego modelu na MDF laminowanym gr.12 mm.

Zaprojektowane formy elementów składowych stwarzają konstrukcję samonośną i stabilną, bez technologii klejenia.

- Stołek „Still 3” bazuje na konstrukcji „Still 2”, natomiast siedzisko wykonane jest z płyty polipropylenowej gr.3 mm, uwzględniając elastyczność siedziska. Modele zrealizowane były w latach 2017 – 2018.

- Krzesło „Still K1” zrealizowane w 2018 roku, jest autorskim dziełem ze sklejki uzupełnionym folią polipropylenową (siedzisko i oparcie).

- Kolejną realizacją meblarską jest adaptacja krzesła „KA 237” Aleksandra Kuczmy z 1966 roku, w wykonaniu siedziska ze sklejki giętej. Autorstwo adaptacji jest wspólne z Jakubem Sobiepankiem, natomiast Hubert Albertusiak opracował rysunki wykonawcze i realizację prototypu w 2021 roku. Krzesło zostało wdrożone do produkcji przez firmę VZÓR.

- Stołek „T3” z roku 2017 jest obiektem meblarskim we współpracy z Jakubem Szczęsnym, a Hubert Albertusiak wykonał prototyp w całości z płyty polipropylenowej gr. 3 mm, z instrukcją jego montażu.

- Następnym obiektem meblarskim jest stolik z blatem ceramicznym, zrealizowany we współpracy z Kamilą Bilik-Majerczak w 2018 roku.

- W portfolio Autor prezentuje „Zestaw mebli do galerii sztuki” (wysoki stół, hoker i stolik kawowy). Kolekcja mebli została zrealizowana na zamówienie belgijskiej galerii sztuki w 2017 roku.

- Krzesła „Poligo 2” i „Poligo 3” są kolejną autorską pracą artystyczno – badawczą, bazującą na fragmentach pracy magisterskiej z 2016 roku. Ideą serii „Poligo”, według Autora było wykreowanie oryginalnej, interesującej pod względem rzeźbiarskim bryły, której forma harmonijnie łączyłaby się z atutami technologicznymi, funkcjonalnymi i ekonomicznymi. Forma jest bardzo interesująca, a konstrukcja stabilna, wykonana z płyty polipropylenowej gr. 3 mm.

- Kolejnym przykładem w dorobku projektowym Autora jest krzesło „4-fold” skonstruowane ze sklejki w 2013 roku. Elementy składowe tworzą samonośną i stabilną konstrukcję.

Wszystkie zaprezentowane obiekty meblowe są prototypami wykonanymi przez Huberta Albertusiaka, lub zrealizowane przez firmy współpracujące z autorem. Puentując obejrzone portfolio stwierdzam, że Autor doskonale znajduje się w projektowaniu i wykonawstwie mebli, przede wszystkim w realizacji technologicznej CNC, dążąc do najwyższej precyzji i jakości wykonywanych elementów.

W rozdziale Architektura wnętrz Autor dokumentuje projekt wnętrza „Mieszkanie 42 m²”, gdzie jest współautorem z Anną Albertusiak. Indywidualnie wykonuje rysunki wszystkich mebli (biurko, szafka TV, meble do kuchni, sypialni i łazienki), oraz realizuje powyższe meble w 2021 roku.

Prezentuje również dwa projekty wnętrz „Mieszkanie w Krakowie 1” i „Mieszkanie w Krakowie 2” zrealizowane we współpracy z firmą Forniko Design w 2018 roku.

W okresie trwającej pandemii COVID 19, w 2020 roku wspólnie z Tomaszem Wójcikiem projektuje i realizuje „Przyłbicę ochronną” (osłona na twarz) w ilości ok. 300 sztuk na potrzeby krakowskich szpitali.

W swoim dorobku projektowym ujawnia także dwie „Rzeźby geometryczne”, jedna wykonana z folii PVC, a druga w odlewie gipsowym.

W rozdziale Praca na uczelni, wspomina o działalności dydaktycznej i dokumentuje dwie interesujące prace meblowe studentki Julii Kurnik „Fotel” i „Szafka RTV” zrealizowane z odpadów poprodukcyjnych sklejki we współpracy z firmą Bester Sklejki z Łańcuta w latach 2021-2022.

W portfolio zamieszcza również fotografie makiet obiektów architektonicznych zrealizowanych na podstawie autorskich rysunków wykonawczych do wystawy „Adolf WSZYSTKO Bohusz” w Muzeum ASP w Krakowie. Wystawa była realizowana w zespole pod kuratorstwem prof. Beaty Gibały-Kapeckiej w 2021 roku.

Ostatnie przykłady dokonań projektowych Huberta Albertusiaka, to współdziałanie w realizacji stoiska prezentującego własny Wydział Architektury Wnętrz w Poznaniu i Warszawie w 2017 roku.

Inne dokonania doktoranta:

UDZIAŁ W WYSTAWACH – czyli prezentacja autorskich projektów, wykazana w osiągnięciach pracy artystycznej obejmuje 17 wystawach. Prezentację rozpoczyna od 2016 roku udziałem w „Najlepsze dyplomy Krakowskiej ASP” w Krakowie i w Katowicach, Targach Meblowych w Ostródzie, Olsztynie, Zatorze i Warszawie, w międzynarodowej wystawie SYNTEZA 2021 w Helsinkach i Łodzi, oraz innych galeriach w Polsce.

KONFERENCJE I WYKŁADY – udział w konferencji naukowej *Wood & Technology*, organizowanej przez Akademię Górniczo-Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie z referatem *Technologia CNC a minimalizm*, udział w konferencji *Biznes Integracje* w Wieliczce z prezentacją projektów studenckich, oraz wykład dla uczniów Liceum Plastycznego w Tarnowie.

PUBLIKACJE W CZASOPISMACH - w wykazie widnieją dwie pozycje: *Środowisko Mieszkaniowe Redukcjonistyczna koncepcja konstrukcji ramowej dla siedzisk* (artykuł naukowy), / nr ORCID: 0000-0001-6684-3287 / 28-2019 / strony 30-40,

Wiadomości ASP *Wydział Architektury Wnętrz na Expo – Targi Warsaw Home*, autorzy: Hubert Albertusiak i zespół pięcioosobowy, / ISSN 1505-0661 / strony 126-127.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA – Hubert Albertusiak w okresie 2009 – 2018 otrzymał cztery nagrody i

jedno wyróżnienie: II wyróżnienie w konkursie na logo Tanecznych Mistrzostw Świata w Elblągu, III miejsce w ogólnopolskim konkursie architektonicznym pt. *Szklana galeria*, organizowanym przez SARP w Katowicach, I miejsce w wydziałowym konkursie fotograficznym pt. *Podróż do Wenecji*, nagroda Dziekana Wydziału Architektury Wnętrz za wyróżniającą się dyplomową pracą projektową, oraz III miejsce w konkursie referatów na konferencji naukowej Wood & Technology, organizowanej przez Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie.

Ocena pracy doktorskiej:

Praca doktorska mgr Huberta Albertusiaka zatytułowana „Minimalizm a automatyzacja produkcji – koncepcje struktur dla mebli wycinanych numerycznie” zawiera 120 stron w formie zwartej. Opracowanie teoretyczne charakteryzuje poprawny styl językowy, klarowna redakcja, oraz właściwe użycie przypisów i odsyłaczy. Treść wprowadzonych zagadnień uzupełniona jest 94 rysunkami i fotografiami. W końcowej części została zamieszczona bibliografia z podziałem na: spis wydawnictw zwartych w ilości 22 pozycje, i publikacji internetowych 13 pozycji. Rozprawa doktorska została podzielona na dwie zasadnicze części. Pierwsza teoretyczna; poprzedzona spisem treści, wstępem i rozdziałami opisującymi współczesne postrzeganie terminu minimalizmu, początki minimalizmu a rozwój przemysłowych metod produkcji, wykorzystanie przestrzeni negatywowej jako metody w projektowaniu mebli, oraz minimalistyczne rozwiązania w meblach wycinanych numerycznie. Druga część projektowa; prezentuje autorskie koncepcje struktury mebli z serii „Prop” i serii „Still”, oraz koncepcje struktur organicznych.

Cel i struktura pracy

Istotnym przesłaniem jest cytat Autora; *Głównym celem teoretycznej części pracy jest stworzenia przeglądu rozwiązań o cechach redukcyjnych w kontekście wytwarzania, zastosowanych w wybranych projektach mebli wycinanych numerycznie. W związku z tym przybliżone zostanie również samo zagadnienie minimalizmu w odniesieniu do sztuk projektowych.*

Praca projektowa polegać będzie na opracowaniu uniwersalnych koncepcji struktur dla mebli wycinanych numerycznie. Przewidziane są rozwiązania dla całych obiektów, jak i tworzenie pojedynczych komponentów. W założeniach projekty stanowią mają odpowiedź na podstawowe problemy i ograniczenia związane z wytwarzaniem elementów wyposażenia wnętrz w produkcji małoseryjnej, przy użyciu trójosiowej frezarki CNC.

Już we wstępie Doktorant wprowadza terminologię minimalizmu, rozumianego obecnie jako styl w sztuce użytkowej i architekturze, cytat; *Globalna intensyfikacja działań nakierowanych na zmniejszenie wpływu człowieka na środowisko sprawia, że pojęcie minimalizmu ulega diametralnym zmianom. W debacie dotyczącej architektury i designu pojawiają się wątki kwestionujące zasadność tworzenia nowych obiektów. Jednym z najnowszych przykładów popularyzacji refleksji na ten temat w Polsce jest artykuł pt. " Minimalizm: estetyczny czy etyczny" autorstwa Anny Cymer, opublikowany w 2021 roku.*

Wydaje się, że Autor rozprawy doktorskiej uznaje minimalizm *estetyczny*, dążąc w projektowaniu mebli do ich prostoty i elegancji, która dzisiaj jest akceptowaną cechą doznań estetycznych, oraz minimalizm *etyczny*, dając producentowi i odbiorcy satysfakcję z umiaru, efektywnego wykorzystania materiału i czasu jego przetwarzania, oraz prostoty montażu.

W rozdziale *Problematyka badawcza* autor wyjaśnia podstawowe niedogodności i korzyści

towarzyszące produkcji mebli przy użyciu ploterów CNC.

Kolejny rozdział *Minimalistyczne rozwiązania w meblach wycinanych numerycznie* poświęcony jest idei minimalizmu w kontekście przemysłowych metod produkcji. Autor opisuje i ilustruje w nim poglądy i dzieła twórców takich jak: Victor Papanek, James Hennessey, Ronen Kadushin, Aleksander Gendell, Krystian Kwieciński, oraz firmę meblarską „Tabanda” i „Lock Forniture”.

W drugiej części dysertacji Autor opisuje własne przykłady mebli z serii „Prop” i „Still”, oraz dokonuje analizy struktur elementów składowych wybranych mebli.

Pomysł stworzenia struktury mebli serii „Prop” zaczerpnął z wcześniejszego autorskiego prototypu fotela „Poligo”, którego prezentował na kilkunastu targach meblowych i wystawach w Polsce. Prototyp został przetestowany i zaopiniowany pozytywnie. Te doświadczenia zainspirowały Autora do skonstruowania nowych mebli - krzesel serii „ Prop 1, 2, 3”. W pracy dokumentuje szczegółową analizę ergonomiczną na modelu testowym i ilustruje wybrane fragmenty, zamieścił również wiele rysunków wymiarowych wykroju formy struktury. W krześle „Prop 1” siedzisko i oparcie wykonane zostało z płyty polipropylenowej, krzesło „Prop 2 i 3” różni się od poprzedniego, zastąpieniem płyty polipropylenowej sklejką, pokrytą pianką poliuretanową i tkaniną, z możliwością sztaplowania. Konstrukcja powyższej serii krzesel uwzględnia minimalizm formy i prostotę montażu, oraz wykonawstwo w technologii CNC.

Pomysłem stworzenia drugiej serii mebli „Still” był taboret o konstrukcji płytowej. Prototyp „Still 0” posłużył do szczegółowej analizy konstrukcyjnej i ergonomicznej oraz elementów składowych. Idea konstrukcyjna przewiduje łączenie poszczególnych elementów z dokładnym dopasowaniem bez klejenia i stabilną formą stołka. Na bazie tych doświadczeń powstał stołek „Still 1” ze sklejki i „Still 2” z nowym rozwiązaniem konstrukcyjnym.

Autor prezentuje kolejny model „Still 2a” z siedziskiem tapicerowanym i modele „Still 2b i c” z siedziskiem z tworzywa sztucznego, traktując jako następne modele w pracy projektowej. Innym wariantem z zastosowaniem opracowanej struktury i o lepszych właściwościach ergonomicznych jest zaprezentowany model „Still 3” z siedziskiem z polipropylenu o gr. 3 mm. W ramach ciągłego procesu projektowego autor przedstawia kolejny mebel, krzesło „Still K1” z rozbudowaną strukturą i oparciem. Ostatnim projektem z wykorzystaniem opracowanej struktury jest kobyłka/siedzisko „Still KOB” z możliwością sztaplowania.

Na podsumowanie rozważań o strukturach dla mebli wycinanych numerycznie, zgadzam się ze stwierdzeniem Doktoranta, cytuję *Pojawiające się w niniejszym opracowaniu projekty i wątki odnoszące się do efektywności wytwarzania mebli bynajmniej nie są wynikiem dążenia do tworzenia rozwiązań przeznaczonych do wielkoseryjnej produkcji. Poruszanie tych kwestii związane jest z aspiracją przeniesienia wybranych założeń szeroko pojętego minimalizmu na grunt określonej kategorii mebli.*

Konkluzja

Reasumując wyrażam opinię, że recenzowana rozprawa stanowi spójne, aktualne opracowanie, poprawnie zredagowane od strony merytorycznej i językowej o istotnych walorach badawczych i edukacyjnych. Podjęte w niej rozważania na temat minimalizmu i minimalistycznych rozwiązań w meblach wycinanych numerycznie zasługują na docenienie. Każdy z wyodrębnionych rozdziałów zawiera określony problem, istotny dla realizacji podjętego tematu projektowego, czyli

projektowania mebli i realizowania ich w technologii CNC.

Autor wykazuje się dobrą znajomością omawianych zagadnień i ich aktualnych uwarunkowań.

Rozważania o charakterze teoretycznym stanowią wystarczającą podstawę do eksploracji obszaru projektowego. Cele pracy zostały osiągnięte, a badania zostały przeprowadzone prawidłowo.

Całość pracy doktorskiej mgr Huberta Albertusiaka oceniam bardzo wysoko, a zwłaszcza za badawcze penetracje w poszukiwaniu nowych struktur mebli realizowanych w technologii CNC, a dokonania te wpisują się w sposób jednoznaczny w problematykę projektowania architektury wnętrz.

Działalność projektowa stanowi istotny wkład w rozwój dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez Doktoranta w dziedzinie sztuki.

Biorąc pod uwagę poprawne sformułowanie i rozwiązanie problemu badawczego a także edukacyjne walory rozprawy, stwierdzam, że przedstawiona mi do recenzji praca doktorska spełnia wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Rekomenduję Wysockiej Radzie ds. Stopni Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie osobę Pana mgr Huberta Albertusiaka jako kandydata do stopnia doktora sztuki, w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Wrocław, 12.05.2022 r.

dr hab. sztuki Mieczysław Piróg

